

ARVIOINTIKERTOMUS 2020 / SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

13/0.07.071/2021

Soteltk 22.09.2021 § 50

Sosiaali- ja terveysjohtaja Merja Honkanen (puhelin 044 497 0100):

Kunnanhallitus on valtuuttanut päätöksellään 29.6.2020 § 314 kunnanjohtajan tai tämän sijaisen päätöksillään hyväksymään valtuuston 28.6.2020 kokouksen päätösten täytäntöönpanotoimet. Valtuusto on ko. kokouksessaan 34 §:ssä merkinnyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2020 tiedoksi. Vs. kunnanjohtaja on viranhaltijapäätöksellään 7.7.2021 § 30 todennut, että ko. valtuuston päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätös ole lain tai asetuksen vastainen eikä päätös ole mennyt valtuuston päätösvaltaa ulommaksi. Täytäntöönpanona päätöksestä annetaan ote ja arviointikertomus toimielimille ja pyydetään toimielinten lausunnot kunnanhallitusta varten 30.9.2021 mennessä.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2020 todetaan sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyen seuraavaa:

"Sosiaalipalveluiden talous toteutui vuonna 2020 suhteellisen hyvin ottaen huomioon haastavan toimintavuoden. Vuosien 2019 ja 2020 tilinpäätökset olivat sosiaalipalveluiden osalta hyvät. Toimintatuotot jäivät tavoitteesta lähinnä Covid-19 pandemian vuoksi. Terveyskeskuksen osittainen peruskorjaus toteutettiin vuoden 2020 aikana ja siitä toiminnalle aiheutuneet haitat saatiin pidettyä minimaalisina.

Kirjanpidon siirtäminen Monetralle aiheutti kustannuspaikkojen sekaannusta, mistä seurasi ongelmia kustannusten kohdentamisessa oikeille kustannuspaikoille vuonna 2020. Tulevaisuudessa tietojärjestelmien muutokset tulee suunnitella käyttäjien kannalta joustavammiksi. Siirtymäkausi tulee suunnitella ja aikatauluttaa. Tietojärjestelmien muutokset toteutuivat muilta osin arvioinnin perusteella kohtalaisen hyvin.

Henkilöstökulut pysyivät talousarviossa vuonna 2020. Terveyskeskussairaalan henkilöstön uudelleen sijoittuminen sairaalan puolelta kotisairaanhoidon puolelle toteutui ja ostopalveluiden käyttäminen kotisairaanhoidon puolella saatiin hallittua. Kohtalaisen vilkkaan alkuvuoden jälkeen terveyskeskuksen toiminta hiljeni Covid-19 pandemian takia, mutta toiminta palautui vuoden loppuun mennessä normaaliin.

Terveyspalveluiden kalustohankinnat on toteutettu harkinnalla, ja ne ovat olleet tarpeellisia toiminnan hyvän tason säilyttämiseksi. Kuntalaiset ovat päässeet terveyskeskuksen palveluihin ilman ylipitkiä odotusaikoja. Takaisinsoittojärjestelmä on toiminut hyvin.

Palvelutarpeen arvioinnit ja palveluiden järjestämisen määrääjat toteutuivat sosiaalipalveluissa hyvin. Ennaltaehkäisevään työhön panostettiin ennalta asetetun tavoitteen mukaisesti. Tällä ennaltaehkäisevällä työllä on saatu aikaiseksi onnistumisia ja hyvää uutta toimintaa kuntalaisille. Kansalaisjärjestöt ovat olleet aktiivisia ja toimineet sosiaalipalveluiden kanssa yhteistyössä muun muassa jakamalla avustuslahjakortteja vähävaraisille perheille.

Osa palveluista siirtyi Covid-19 pandemian takia etänä tarjottavaksi. Vanhuksille otettiin käyttöön kotiin toimitetut etälaitteet, joilla hoitajat saattoivat olla heihin yhteydessä. Viranomaisten ja muiden yhteistyötahojen kanssa pidetyt palaverit ja kokoukset toteutettiin pääsääntöisesti etänä. Mielenterveyspalvelut toimivat vuonna 2020 tavoitteiden mukaisesti. Muihin kuntiin verrattuna Muhoksen antamat korvaushoidot ovat edelleen suhteellisen suurta. Tämä johtuu yleisen korvaushoitohjeistuksen väljyydestä alueellisesti. Oikeus valita perusterveyshuoltoyksikkö antaa muiden kuntien asukkaille valita Muhoksen terveyskeskus omaksi terveydenhoitoyksikökseen.

Sosiaalipalveluiden talouden tasapainottamisohjelmaa on seurattu ja siihen on kiinnitetty huomiota. Tilinpäätöksessä ei kuitenkaan ole raportoitu konkreettisia säästösummia, joita tasapainottamisella on saatu aikaiseksi.

Muhoksen vanhuspalveluissa on käytössä noin 200 palveluasumispaikkaa ja ne ovat olleet lähes kokonaan käytössä. Helminkodin palon jälkeen asukkaat palasivat takaisin väistötiloista, ja toiminta on palannut normaaliksi myös tämän yksityisen palveluntuottajan kohdalla.

Vammaispalvelut ovat arvioinnin perusteella toteutuneet tavoitteen mukaisesti. Vammaispalveluiden asiakasmäärä kasvoi vuodesta 2019. Erityisryhmien palveluissa on suuria vuosikohtaisia vaihteluita, mikä asettaa haasteita toiminnan ja talouden suunnittelulle. Toimintakulut ovat vammaispalveluissa ylittyneet noin 9 prosentilla ja tämä kuvaa hyvin talouden vaikeaa ennakoitavuutta. Erityisryhmien tukiasuntojen tilanne on haastava, nykyinen asuntola on elinkaarensa päässä. Tukiasunnoissa on tällä hetkellä noin 20 asukasta ja työntekijöitä on neljä asukkaiden päivätoimintaa tukemassa. Tukiasuntojen toiminta on todella tärkeää, koska sen kautta saadaan säästöjä kunnalle ja mielekästä tekemistä erityisryhmille. Ulkopaikkakuntalaisille on myyty Muhoksen ryhmäkodilta keskimäärin kolme asiakaspaikkaa."

Arviointikertomus 2020 esityslistan oheismateriaalina.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää:

- 1) Merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arvioinnin oman toimialansa toiminnasta vuodelta 2020. Sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisessa ja järjestämisessä on edetty kunnanvaltuuston toimialalle asettamien tavoitteiden mukaisesti.
- 2) Merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan huomiot sosiaali- ja terveyspalveluiden talouden ja toiminnan toteutumisesta. Sosiaali- ja terveyspalvelujen talouden

ja toiminnan toteutumisen arviointi on haasteellista merkittävien kuukausi- ja vuosivaihteluiden vuoksi. Vuonna 2020 sosiaali- ja terveyslautakunta käsitteli lokakuun kateraporttia kokouksessaan 9.12.2019 § 80, jolloin sosiaali- ja terveyspalveluiden talousarvio osoitti toimintakulujen 83 %:n toteumaa ajankohdan keskimääräisen käyttöprosentti ollessa 83 %.

- 3) Todeta, että sosiaali- ja terveyslautakunta on sitoutunut ja toteuttaa vuoden 2019 talousselvitystä ja vuonna 2020 hyväksytyn vanhuspoliittisen ohjelman toimenpiteitä rakenteellisten uudistusten toteuttamiseksi ja kustannuskasvun hillitsemiseksi.

PÄÄTÖS: Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.
